

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 171 โรงเรียน รวมข้าราชการครู 1,541 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 306 คน ซึ่งได้จากตารางการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และเลือกใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสะดวก (convenience sampling) จากกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในเขตพื้นที่

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีทั้งหมด 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์(Achievement motivation)
2. สมรรถนะด้านการบริการที่ดี (Service Mind)
3. สมรรถนะด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)
4. สมรรถนะด้านจริยธรรม (Integrity)
5. สมรรถนะด้านความร่วมมือร่วมใจ (Teamwork)

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัย และงานศึกษาค้นคว้าต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

1. กำหนดขอบเขตในการสร้างแบบสอบถามเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและ เนื้อหาของการศึกษาค้นคว้า
2. สร้างแบบเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาต่อ ความคิดเห็นของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มี ทั้งหมด 5 ด้าน

3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้อง เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

4. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ประกอบด้วย

- 1) รศ. นิธิเดชณี เฑิดพุทธ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนากาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- 2) ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา สาขาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- 3) นายวิวัฒน์ อ้นน่วม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
- 4) นายสงกรานต์ มาสีจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีจันทร์รัชมังคลาภิเษก โรงเรียนศรีจันทร์รัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เพชรบูรณ์
- 5) นายคำรณ จวนอาจ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุตรดิตถ์ เขต 2

5. นำเครื่องมือไปแก้ไขปรับปรุงเพื่อนำส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่างข้อคำถามกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา มีทั้งหมด 5 ด้าน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง

0 = ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง

-1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง

การพิจารณาค่า IOC จะต้องมีค่ามากกว่า 0.5 จึงจะถือว่าวัดได้สอดคล้องกัน

ระดับคะแนน - 1.00 ถึง 0.00 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระดับคะแนน 0.01 ถึง 0.49 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 0.50 ถึง 1.00 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก

จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC และคัดเลือกข้อที่มีดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำมาเป็นแบบสอบถาม

6. ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ

7. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 36 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Cronbach)

8. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสม และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

9. นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบแล้วเพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีวิธีการดังนี้

1. ผู้ศึกษาค้นคว้าทำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และขอความอนุเคราะห์ในการตรวจพิจารณาแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

2. ผู้ศึกษาค้นคว้าทำหนังสือขอความร่วมมือไปตามสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในกลุ่มตัวอย่าง โดยขอความร่วมมือให้ครูผู้สอน ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งส่งแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วกลับคืนยังผู้ศึกษาค้นคว้า

3. ผู้ศึกษาค้นคว้ารับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างตามวันและเวลาที่กำหนด โดยคิดเป็นร้อยละ 100

4. ผู้ศึกษาค้นคว้า ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบบสอบถามที่เก็บคืนมาได้มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

1. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทุกฉบับมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบและทดสอบสมมติฐานของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีทั้งหมด 5 ด้าน

1. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

2. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามอายุ โดยใช้การทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว F-test

3. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว F-test

4. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว F-test

3. ทำการเปรียบเทียบ ผลการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติทดสอบ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4. ทำการเปรียบเทียบ ผลการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการ จำแนกตาม อายุ วุฒิ การศึกษา และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยใช้ค่าสถิติทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว F-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้ ใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับคุณลักษณะแต่ละด้านตามนิยามที่กำหนดไว้ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2. ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถาม

2.1 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

3. การทดสอบค่า t – test (Parametric Statistics)

4. การทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว F-test

การวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติต่างๆ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป